

Bölüm 4

ATLARDA MEYDANA GELEN YARALANMA VE KANAMALARDA İLK YARDIM UYGULAMALARI

Esra PAMUK¹
Nezihe GÖKHAN²
Büşra KIRLANGIÇ³

GİRİŞ

Yara cilt, mukoza zarları ve organlar gibi biyolojik dokuların hasar görmesiyle oluşur. Farklı yaralanmalar yaralara ve beraberinde kanamalara neden olabilir; enfeksiyonları ve ek zararları önlemek için yaraları uygun şekilde temizlemek ve pansuman yapmak esastır.

Atlar, diğer birçok hayvana göre hareket kabiliyetleri yüksek olduğundan dolayı kazalara daha yatkındır ve bu esnada çeşitli derecelerde yaralanmalar yaygın bir şekilde görülür. Vaka mahallinde olan yaralanmış ata müdahale; hızlı ama sakin ve bilinçli bir şekilde yapılmalıdır. İlk yardımı yapan kişi, herhangi bir yaralanma ile karşılaştığında ilk olarak kanamayı nasıl durduracağını ve yaradan yabancı cisimleri nasıl uzaklaştıracağını düşünmelidir.

Aşağıda sıkça karşılaşılabilecek bazı yaralanmalarda ilk yardımın nasıl gerçekleştirilebileceği konusunda bilgi verilmektedir.

¹ Öğr. Gör., Kırıkkale Üniversitesi, Kırıkkale Meslek Yüksekokulu, Bitkisel ve Hayvansal Üretim Bölümü, esrapamuk@kku.edu.tr, ORCID iD: 0009-0003-4610-9335

² Dr. Öğr. Üyesi, Malatya Turgut Özal Üniversitesi, Battalgazi Meslek Yüksekokulu, Bitkisel ve Hayvansal Üretim Bölümü, nezihe.gokhan@ozal.edu.tr, ORCID iD: 0000-0002-3541-2676

³ Öğr. Gör., Kırıkkale Üniversitesi, Kırıkkale Meslek Yüksekokulu, Bitkisel ve Hayvansal Üretim Bölümü, busrakirlangic@kku.edu.tr, ORCID iD: 0009-0000-0823-8468

Şekil 4.7 Atın zapturaptının sağlanması

KAYNAKLAR

1. Afyon Kocatepe Üniversitesi. Atların Yaralanmalarında İlk Yardım. <https://hayvankurtarma.aku.edu.tr/> Erişim tarihi:18.12.2024
2. Dart, A.J.; Sole-Guitart, A.; Stashak, T.S.; Theoret, C. Selected factors that negatively impact healing. In *Equine Wound Management*, 3rd ed.; Theoret, C.L., Schumacher, J., Eds.; Wiley-Blackwell: Ames, IA, USA, 2016; pp. 30–46.
3. First aid for horses, types of wounds. <https://www.bluecross.org.uk/advice/horse/health-and-injuries/first-aid-for-horses> Erişim tarihi:18.11.2024
4. Grubbs, Hailey. and Biagio Manna. "Wound Physiology" StatPearls, StatPearls Publishing, 16 May 2023.
5. Herman, Timothy F. and Bruno Bordoni. "Wound Classification" StatPearls, StatPearls Publishing, 17 August 2023.
6. Pallister, E.F. "Proper Care of Wounds in Horses." *The Canadian veterinary journal= La revue veterinaire canadienne* vol. 5,9 (1964): 229-34.
7. Stiles, Kristina. "Burn wound progression and the importance of first aid." *Wounds UK* 11.2 (2015).
8. Takahashi, T et al. "Frequency of and risk factors for epistaxis associated with exercise-induced pulmonary hemorrhage in horses: 251,609 race starts (1992-1997)." *Journal of the American Veterinary Medical Association* vol. 218,9 (2001): 1462-4.
9. TEMİZER Mustafa, Evcil Hayvanlarda Operasyon Bilgisi, Fırat Üniversitesi Veteriner Fakültesi Yayınları, Elazığ, 1990.
10. The Horse Hub asked equine vet Alex Paterson, about blood loss in horses – how much is too much. <https://www.thehorsehub.co.uk/help-my-horse-is-bleeding> Erişim tarihi:26.11.2024.
11. Trauma and First Aid in Horses. <https://www.msdevetmanual.com/emergency-medicine-and-critical-care/equine-emergency-medicine/equine-trauma-and-first-aid> Erişim tarihi:29.11.2024
12. Wound Care for Horses: First Aid & Treatment. <https://madbarn.com/wound-care-for-horses/> Erişim tarihi:29.11.2024